

ВІД ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Цей збірник праць підготовлений за матеріалами VIII міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми природокористування, сталого розвитку та техногенної безпеки регіонів», яка була проведена 6-9 жовтня 2015 р. Враховуючи, що у 2016 р. виповнюється 25 років з дня заснування Інституту проблем природокористування та екології НАН України (ІППЕ НАНУ), на цій конференції були заслухані також доповіді, в яких відзначалися результати роботи Інституту за 25 років і пріоритет інститутських вчених у вирішенні важливих наукових проблем. На наш погляд, це необхідно було зробити, бо в академічній науці та взагалі у суспільстві в цілому значно змінилося ставлення до наукової етики та плагіату.

В цілому ж, як і раніше, збірник містив статті з проблем традиційних напрямків досліджень у сфері сталого розвитку, раціонального природокористування та екобезпеки. В них

розглянуто як теоретичні аспекти, так і шляхи впровадження інноваційних рішень. Це стосується сценаріїв сталого розвитку та його складових: використання природних ресурсів, функціонування великих техноекосистем, впровадження екоорієнтованих та екобезпечних технологій, реалізація природного каскадного принципу використання відходів, проведення комплексного екологічного моніторингу, поширення «органічного» землеробства, проведення заходів з підтримки біорізноманіття та здоров'я населення.

Як і раніше, у збірнику значну увагу приділено ідеям «синьої» економіки – органічному вписуванню техногенної діяльності у функціонуюче за своїми законами навколишнє середовище. В цьому контексті проведено ретроспективний аналіз наукових результатів ІППЕ НАНУ і відповідність їх принципам «синьої» економіки. З цих позицій розглядаються напрямки використання особливостей порушених гірничими роботами земель задля підвищення екобезпеки у цих регіонах шляхом використання їх в якості елементів екологічної мережі. Запропоновано новий напрям використання цих земель для виробництва електроенергії з альтернативних джерел. І хоча він розглянутий лише на стадії наукової ідеї, ми прогнозуємо йому велике майбутнє.

Приділено також увагу розвитку наукового напрямку стосовно функціонування великих техно-гео-екосистем. У заключному розділі цього збірника наведено результати нових досліджень екостану водозбірного басейну р. Дніпро, як приклад трагічних наслідків, які чекають на суспільство, від помилково прийнятого рішення про

зарегулювання стоку. Пожежі на торф'яних покладах навколо м. Києва - наочний приклад наслідків реалізації подібних рішень. Також наведено приклад блокування пропозиції щодо всебічного невідкладного розгляду загальнонаціональної проблеми стану водозбірного басейну р. Дніпро і перспектив його змін у найближчій та віддаленій перспективах. У цьому ж розділі також наведені відгуки про

наукову діяльність ІППЕ НАНУ та побажання щодо подальшого її розвитку.

Сподіваємося, що черговий номер збірника буде з інтересом розглянуто науково-технічною спільнотою і стане поштовхом для пошуку нових рішень на шляху переходу суспільства на засади сталого розвитку.

*Головний редактор
чл.-кор. НАН України
А.Г. Шапар*

FROM THE EDITOR-IN-CHIEF

This collection of articles is based on materials of the VIII International Scientific and Practical Conference «Problems of nature management, sustainable development and technogenic safety regions», which was held 6-9 October 2015. At the conference were also reports with the results of the Institute for 25 years, and the priority of the institute's scientists in the solution of important scientific problems, because the 25th anniversary of the founding Institute will be celebrated in 2016.

In our opinion, it was necessary to do, because attitude to the scientific ethics and plagiarism has changed significantly in academic science and in society.

As before, the collection contains articles of the traditional research areas as problems of sustainable development, environmental management and environmental safety. There were considered as the theoretical aspects, and ways to implement innovative solutions.

It concerns to scenarios of sustainable development and its components: management of natural resources, the functioning of large technosystems, implementation of eco-oriented and eco-friendly technologies, the implementation of the natural cascade principle of waste management, the implementation of integrated environmental monitoring, state of environment, the spread of "organic" farming, support of biodiversity and public health.

As previously, there are much attention is paid in the book to the ideas of the "blue" economy - organic inscribing of technogenic activity in the environment that exists under the laws. In this context, a retrospective analysis of scientific results of the Institute and compliance with the principles of "blue economy" was carry out.

From these attitudes, the directions of the land disturbed by mining operations features management for improve environmental safety in these regions, by using them as ecological networks elements are considered. A new trend of these lands management for the production of electricity from alternative sources was suggested. It is considered only at the scientific ideas stage, so we predict a great future for a new research direction.

Attention is also given to the development of the scientific direction regarding the functioning of large geo-techno-ecosystems.

New research results of ecological state for the Dnieper River watershed, as an example of the tragic consequences for the society from wrong making-decision about the flow regulation are shown in the final section of this collection. Fires on a peat deposits around Kiev is descriptive example of the consequences of such decisions. It is also an example of the lock offers a comprehensive review of a

nationwide urgent problems of the state for the Dnieper River watershed and the prospects of change it in the near and distant future is shown. There are also reviews of the scientific activity INMP&E NASU and wishes to further its development in this section.

We hope the scientific and technical society would consider with interest the regular issue of the collection and it will be

the impetus to search new solutions on the transition way of society on the principles of sustainable development.

*Editor-in-chief,
Corresponding member of National
Academy of Sciences of Ukraine
Shapar A.G*